

Telegraful Român

Organul oficial al Arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia și SIBIU și al Episcopilor CLUJ și ORADEA

Abonamentul

pentru parohii cl. I Lei 800; cl. II Lei 600; cl. III Lei 500. Particulari Lei 500 Autorități și străinătate Lei 1000. De sprijin Lei 1500. Pentru America 10 Dolari.

Articolele și corespondența

se adresează REDACȚIEI Telegrafului Român, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se retuză.

Prețul inserțiunilor

un cm.² 12 Lei pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător. Inserțiunile se adresează ADMINISTRĂȚIEI Telegrafului Român, Sibiu, strada 1 Mai Nr. 35.

Sinodul al IV-lea ecumenic

Se împlinesc în Octomvrie a. c. 1500 de ani dela Sinodul al IV-lea ecumenic, care s'a ținut la Calcedon între 8 Octomvrie—1 Noemvrie 451. Aniversarea aceasta, care ne transpune în vremea aprinselor dispute christologice și glăsuște nu numai despre vechimea credinței ortodoxe, ci și despre vitalitatea și adevărul ei în cadrele creștinătății, ne pune în față imaginea epocii patristice a Bisericii și fidelitatea Ortodoxiei în desvoltarea ei pe liniile acestei imagini, spre deosebire de devierile papiste și protestante dela spiritul primelor veacuri creștine. De aceea am socotit să închinăm acest număr din „Telegraful Român” aniversării sinodului calcedonean, o parte din material publicându-l — din lipsă de spațiu — în Nrii următori. Astfel vom prezenta sinodul din punct de vedere istoric, dogmatic și canonic și în perspectiva actualității bisericești. Într'adevăr sinodul al IV-lea ecumenic are o poziție centrală între celelalte sinoade, e ca un nod în care se revarsă sinoadele anterioare și din care se desprind sinoadele următoare și însemnătatea lui este multilaterală.

În primul rând el întărește principiul organizării sinodale a Bisericii Ortodoxe, în opoziție cu anarhismul protestant și cu autocratismul papal. Nici anarhie, nici monarhie absolută, ci sinodalitate: acesta este principiul pe care l-a așezat Mântuitorul la baza Bisericii Sale, l-au aplicat sf. apostoli în sinodul dela Ierusalim și l-a păstrat cu consecvență Biserica Ortodoxă. În protestantism fiecare credincios singur poate să cunoască adevărul revelat și să înțeleagă Cuvântul lui Dumnezeu; în catolicism papa singur este infailibil și poate exprima adevărul indubitabil de credință; în Ortodoxie nici individul singular, nici un șef oarecare, ci Biserica, întru care este harul și adevărul, este purtătoarea, păstrătoarea, tălmăcitoarea și propovăduitoarea adevărului divin. Nu în individul singur, fie el simplu credincios sau papă, preot, episcop sau patriarh, sălășluște plenitudinea adevărului divin, ci în Biserică, în comunitatea bisericească, însuflețită de Duhul Sfânt, străluminată de prezența vie a lui Hristos, de viața lui Hristos, ce circulă ca o sevă în toate membrele ei.

Conștiința unitară a Bisericii își găsește expresie în învățătura bisericească, în cultul divin, în viața morală creștină și în sinoadele ecumenice. Pretutindeni pulsează aceeași viață, care învăluie și hrănește pe toți credincioșii. Nimenea nu este singur, ci fiecare este o mlădiță din butu-

cul viei, un membru în marele organism al Bisericii și așa își lucrează mântuirea, fiind sigur de adevărul la care participă cu toată ființa lui.

În ce privește învățătura de credință, Biserica din primele veacuri, a apelat la hotărâri sinodale, numai atunci când învățătura ei a fost pusă în cumpănă și s'au născut tulburări și împerecheri de păreri în sânul credincioșilor. Spre a stabili definitiv adevărul și a aduce pacea între credincioși, s'au convocat sinoadele, care reprezentau conștiința întregii Biserici. De obicei însă Biserica n'a avut nevoie de astfel de hotărâri solemne, ea fiind deținătoarea netulburată a adevărului de credință. Așa au procedat sf. apostoli în problema esențială și mult discutată a obligativității legii mozaice pentru creștinii dintre neamuri. Ei n'au lăsat pe fiecare credincios se decidă cum îl va lumina Duhul Sfânt (protestantism), nici n'au zis: să vedem ce spune Petru și cuvântul lui este decisiv, că el e „locșitorul” lui Hristos în Biserică (papism), ci s'au adunat în sobor cu episcopii și au discutat în deplină libertate și egalitate și așa au luat hotărârea cea justă (sobornicitate ortodoxă). Hristos a fost de față și Duhul Sfânt i-a luminat, ca să ia hotărârea aceasta, care stă la temelie Bisericii universale creștine. De ce soborul și nu unul singur dintre apostoli sau credincioși? Pentru că scris este: „Unde sunt doi sau trei adunați în numele Meu, acolo sunt și eu”. Deci în unitatea sobornicească lucrează Hristos. Pe de altă parte în sobor este reprezentată întreaga Biserică. Episcopul este pe deoparte chipul lui Hristos, având cele trei funcțiuni ierarhice (arhieru, învățător și conducător) în mod deplin, pe de altă parte este glasul Bisericii, pe care o păstorește, reprezentantul ei autorizat. El reprezintă și exprimă adevărul dat de Iisus Hristos și păstrat, însușit, mărturisit de comunitatea creștină. Astfel că sinodul episcopilor este sinodul întregii Biserici, prin reprezentanții ei, este gura Bisericii universale. El este organul prin care Duhul Sfânt formulează adevărul de credință și Biserica universală îl mărturisește. Căci acest adevăr este un bun al întregii Biserici, întru care sălășluște Duhul lui Hristos. Adevărul de credință n'are un caracter individualist, ci caracter comunitar-bisericesc: e adevărul comunității bisericești, e viața trupului lui Hristos, care e Biserica.

De aceea, conform tradiției apostolice și pildei sinodului din Ierusalim, Biserica,

oridecâteori un adevăr de credință a fost discutat și a născut mari frământări în sânul ei, a adunat soboare ecumenice, care au formulat învățătura ei în mod clar și precis, pe baza Sf. Scripturi și a Sf. Tradiții. Niciodată ea n'a apelat la sinoade ecumenice fără necesitate evidentă. E și firesc: O învățătură acceptată de toți credincioșii n'are nevoie de astfel de formulări; ea este propoveduită de ierarhia bisericească în mod unanim și mărturisită de întreaga comunitate. Pe când protestantul poate avea fiecare credința sa și poate să și-o schimbe mereu, iar catolicismul — spre a justifica forța de creație a papalității — are nevoie în fiecare secol de cel puțin o nouă dogmă, ortodoxia trăește liniștită în posesiunea harului și adevărului și dă expresie solemnă conștiinței sale universale prin sinoade ecumenice nu sub impulsul subiectivismului individual în permanentă schimbare sau al orgoliului papal, ci numai atunci când viața internă a ei o pretinde cu necesitate. Astfel ea se menține pe linia Bisericii primare, care a simțit nevoia formulărilor dogmatice sinodale numai în probleme fundamentale, care stârneau discuții furtunoase și tulburări mari în sânul Bisericii. Este astfel explicabil de ce Biserica Ortodoxă, dela cele 7 Sinoade ecumenice, n'a mai ținut nici un sobor cu acest caracter. Aceasta nu însemnează că nu se vor mai convoca sinoade ecumenice, dar numai atunci când convocarea lor va fi o necesitate evidentă a vieții bisericești ortodoxe.

Sinodul dela Calcedon depune mărturie pentru aceasta. Într'adevăr ținerea lui a fost necesară pentru că era în discuție însăși temelie credinței creștine: persoana lui Iisus Hristos și pentru că erezia eutihiană amenința să tulbure profund viața Bisericii. Biserica nu putea lăsa pe fiecare credincios să se orienteze singur în această discuție și nici nu s'a mulțumit cu epistola dogmatică a papei Leon către patriarhul Constantinopolului, Flavian. Cu toate că papa și-a spus părerea, cu toate că părerea papei era în conformitate cu învățătura Bisericii și cu sinoadele ecumenice anterioare, cu toate acestea Biserica și-a fixat adevărul de credință în privința persoanei lui Iisus Hristos într'un sinod ecumenic, sinodul dela Calcedon. De ce? Pentru că glasul autorizat al Bisericii nu este papa, ci sinodul ecumenic, nu prin papa, dă Biserica expresie credinței sale universale. Hotărârea sinodului, nu hotărârea papei, este valabilă pentru întreaga Biserică, pentru că ea exprimă conștiința universală a Bisericii. Papa, ca orice patriarh, poate să greșească — precum a și greșit deatâteaori — sinodul

(Continuare în pag. 2)

SINODUL AL IV-lea ECUMENIC

(Urmare din pag. 1-a)

ecumenic are toate garanțiile adevărului: prezența lui Hristos și unitatea Bisericii. Sinodul dela Calcedon deci întărește principiul sinodalității și înlătură principiul monarhic al papismului.

Tot sinodul dela Calcedon vădește egalitatea tuturor episcopilor și caracterul onorific al rangurilor diferitelor patriarhate. Egalitatea episcopilor se arată în larga libertate democratică a discuțiilor în timpul sesiunilor sinodului. Fiecare episcop este liber să-și spună părerea și să expună nedumeririle și prin discuții libere, dela egal la egal, fără nici o presiune dinlăuntru sau dinafară, fără nici un dictat papal sau de altă natură, se ajunge la formularea unanimă a hotărârii sinodului. Așa cum la sinodul apostolesc din Ierusalim au participat la discuții Sf. Ap. Pavel și Petru, Barnaba, Iacob ș. a. și hotărârea a fost luată de întreg sinodul, așa și la Calcedon există libertatea deplină a discuțiilor și soborul în unanimitate stabilește învățătura de credință, încât membri sinodului pot spune pe drept cuvânt: „Păruțu-s'a Duhului Sfânt și nouă...”. Nici unul nu-și impune punctul de vedere, ci toți sunt însuflețiți de dorința de-a formula just credința Părinților, credința Bisericii întregi și votul fiecăruia are valoare egală. Acesta este spiritul sinodalității ortodoxe.

Că rangurile patriarhatelor sunt onorifice și au origine omenească, nu divină, o exprimă clar sinodul dela Calcedon, când spune că organizarea bisericească urmează pe cea civilă și că Roma are privilegiile sale pentru că este capitala imperiului roman, iar Constantinopolul, ca a doua Romă (a doua capitală), din aceeași pricină trebuie să aibă aceleași privilegii și să fie a doua după Roma. Se înțelege că după acest principiu, odată cu schimbarea organizației civile, cu dispariția imperiului roman și formarea de noi state, se schimbă și rangurile onorifice ale Patriarhatelor respective, înființându-se chiar noi patriarhate, în conformitate cu noule împrejurări. Nu Roma este „capitala” Bisericii creștine, ci Hristos, care viază în întreaga Biserică și care este deopotrivă pretutindeni unde este dreaptă credință. Rangurile acestea onorifice stabilesc numai locul, pe care-l ocupă fiecare în sinod: locul întâi îl ocupă Roma, al doilea Constantinopolul, al treilea Alexandria ș. a. m. d. Dar, din punct de vedere al dreptului divin, toți episcopii sunt egali și au același cuvânt și însemnătate în discuțiile și hotărârile sinodului. Toți sunt membri ai Sinodului și se supun deopotrivă hotărârilor lui. Papalitatea a transformat un rang onorific, datorit faptului că Roma era capitala imperiului Roman, într'un drept de ordin divin, dând ordinii civile romane trecătoare girul veșniciei și a falsificat astfel constituția și evoluția Bisericii însăși. Ea stă pe un principiu fals, care e în contradicție cu Sf. Scriptură și Sf. Tradiție și cu toată viața Bisericii primare.

Sinodul dela Calcedon este un model de sobornicitate, atât prin mulțimea episcopilor prezenți și conștiința gravității hotărârilor ce le vor lua, cât și prin felul cum au decurs desbaterile lui, în deplină libertate și frățietate. El este o pildă vrednică de urmat de ce însemnează sinod ecumenic. Tocmai de aceea hotărârile lui și-au menținut în Biserică valabilitatea universală până astăzi.

Dacă din punct de vedere formal sinodul dela Calcedon este întruparea de-

plină a principiului sinodalității, esențial în Biserica Ortodoxă, din punct de vedere al conținutului el marchează o etapă decisivă în viața Bisericii. Sinodul I ecumenic condamnăm arianismul, a clarificat relația dintre Tatăl și Fiul, stabilind că Iisus Hristos este Fiul lui Dumnezeu, nu făptură a Tatălui și mai mic ca Tatăl, ci deoființă cu Tatăl; sinodul al II-lea ecumenic a combătut pneumatismul, a precizat dumnezeirea Sf. Duh; sinodul al III-lea ecumenic, combătând nestorianismul care despărțea pe Hristos în două persoane, stabilește unitatea persoanei lui Hristos; în sinodul IV ecumenic, combătând eutihianismul, care înțelegea prin unitatea persoanei unitatea firii, precizează că deosebirea firilor (firea divină și firea omenească) nu e despărțită, că cele două firi s'au unit în Hristos ipostatic. Deci Hristos este o singură persoană în două firi. Această definiție completată la sinodul VI ecumenic, cu recunoașterea a două activități naturale și două voinți naturale în Iisus Hristos, corespunzătoare celor două firi, stă la temelia credinței noastre ortodoxe: ea lămurește definitiv — întrucât poate fi lămurit — misterul persoanei divin-umane a lui Hristos, care este Dumnezeu-om, Fiul lui Dumnezeu întrupat.

De atunci asupra acestei probleme n'au mai existat frământări în sânul Bisericii noastre: ea a fost definitiv rezolvată pentru credința ortodoxă. Hotărârea sinodului este o piatră de temelie a acestei credințe. Ea încheie epoca problematizării, ca să ofere lumina finală. Într'adevăr întâi s'a pus problema Dumnezeirii lui Hristos: Biserica a mărturisit cu St. Apostoli că Hristos este Fiul lui Dumnezeu întrupat. Deci este Dumnezeu și om. Apoi s'a pus problema relației în persoana lui Hristos dintre firea dumnezeiască și firea omenească. S'au formulat și în această privință diferite păreri. Unii despărțeau pe Hristos în două persoane, alții îl reduceau la o singură natură. Biserica a arătat că după Sf. Scriptură și Sf. Tradiție — Hristos este Dumnezeu deplin și om deplin, o persoană în două firi. Aceasta era singura soluție firească, potrivită cu Sf. Scriptură și Sf. Tradiție, cu credința Bisericii și logica rațiunii credincioase. Prin ea au fost doborâte toate formulările eretice anterioare și de ea s'au lovit toate încercările protestante și catolice de a aduce inovații hristologice, care repetă în alte forme ereziile depășite prin sinodul calcedonean. Dar acest aspect dogmatic al sinodului dela Calcedon, ca și aspectul lui canonic, sunt concentrate în articole separate. De aceea ne mulțumim cu aceste considerații generale.

Aniversarea a 1500 de ani dela sinodul al IV-lea ecumenic ne întărește convingerea în dreaptă credință și vitalitatea Bisericii Ortodoxe, ai cărei credincioși suntem. Ea stă pe temelia apostolilor și părinților: ea este Biserica adevărului divin. Ea a păstrat nealterată credința în Iisus Hristos, așa cum au formulat-o sinoadele ecumenice, pe baza Sf. Scripturi și a Sf. Tradiții și a menținut neschimbat principiul sinodalității, caracteristic Bisericii primare. În centrul ei este Hristos; capul ei nu este papa, ci Hristos, pe care Ortodoxia nu l-a înlocuit cu nici un cap încoronat cu tiară. Hristos, Fiul lui Dumnezeu întrupat, este mereu viu în Biserica Sa; El o conduce, El îi luminează cărările, El o hrănește și o călăuzește. Noi, toți ceilalți, suntem membre ale Bisericii Lui, participăm la viața Lui, și în conștiința acestei unități cu El și în El cu toți cei credin-

Vizita Patriarhului Alexandru III al Antiohiei în țara noastră

În ultimele zile — între 22 August și 3 Septembrie 1951 — I. P. S. Alexandru III, Patriarhul Antiohiei și al întregului Orient, a vizitat țara noastră, fiind oaspetele I. P. S. Justinian, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române. I. P. S. Patriarh Alexandru III a sosit în București, venind dela Moscova, unde a luat parte la constătuirea patriarhilor ortodocși, care au adresat un apel către creștinii din lumea întreagă, pentru intensificarea acțiunii de apărarea păcii. I. P. S. Sa a fost însoțit de I. P. S. Mitropolit Alexandru al Emesei și de I. P. C. Arhimandrit Vasile Samaha. Înălții oaspeți au vizitat împreună cu I. P. S. Patriarh Justinian, numeroase biserici și mănăstiri din țară.

În ziua de 28 August — în cadrul unei festivități — i s'a decernat I. P. S. Patriarh Alexandru III, diploma de „doctor honoris causa” în teologia ortodoxă.

În ziua de 3 Septembrie, I. P. S. Patriarh Alexandru III și însoțitorii săi au părăsit țara noastră, fiind conduși la aeroport de I. P. S. Patriarh Justinian, Vasile Pogăceanu, ministrul Cultelor, P. S. Episcop Teoctist, Vicarul Patriarhiei Române și de consilierii Patriarhiei. Înainte de plecare, I. P. S. Patriarh Alexandru III a rostit o cuvântare în care a subliniat satisfacția cu care a înregistrat — pretutindeni în țara noastră — deplina libertate religioasă și voința fermă a poporului nostru de a apăra pacea, pentru a-și construi în tihnă o viață mai bună și un viitor fericit.

Vaticanul agentură de spionaj a imperialiștilor anglo-americani

În fața Tribunalului Militar din București s'a judecat recent procesul unui grup de spioni și complotiști aflați în slujba Vaticanului și a centrului de spionaj italian, filiale ale serviciului de spionaj american.

Din mărturisirile acuzaților (episcopii catolici Augustin Pacha de Timișoara, Iosif Schubert, Adalbert Iosif etc.) s'a putut vedea că pentru Vatican spionajul nu este o îndeletnicire secundară, ci una din principalele sale activități, pe care o desfășoară în înțelegere cu imperialiștii americani și acum mai cu osebire împotriva democrațiilor populare.

Vigilența poporului nostru însă a știut să taie odată mai mult firele complotului ce lega Vaticanul de agenții săi din țara noastră.

Sărbătorirea celei de a VII-a aniversări a eliberării Bulgariei s'a desfășurat sub semnul prieteniei de nesdruncinat dintre poporul român și poporul bulgar. Festivitatea a prilejuit o caldă manifestație de dragoste și recunoștință față de Marea Uniune Sovietică. Deasemeni festivitatea a arătat hotărârea dâră a celor două popoare vecine și prietene de-a munci și lupta pentru apărarea păcii.

cioși, ne plăsmuim viața pământească în așa fel încât să ajungem la El. Conștiința aceasta a prezenței lui Hristos în noi este comoara și puterea Ortodoxiei. Nu papalitatea, ci Hristos este unitatea și forța Bisericii. El viază în noi și prin noi în lume. El este viață divină revărsată în inimile noastre, e sfințenie, iubire, pace și progres duhovnicesc fără margini. Pe El îl iubim, Lui îi slujim. Prin El ducem lupta cea bună pe pământ, lupta iubirii, lupta păcii, lupta buneii învoiri între neamuri, pentruca Hristos să se preamărească și lumea să-și cîntorească o viață mai bună și mai fericită. A Lui să fie slava în veci!

TELEGRAFUL ROMÂN

Scurtă istorisire a soborului dela Calcedon

Măreață adunare a fost sinodul ținut acum 1500 de ani în biserica sf. Eufimie din Calcedon! Nici până atunci și nici după aceea, Biserica creștină ecumenică n'a mai văzut adunându-se atâția vlădici (vreo 600, chiar mai mulți la unele ședințe). Dar și prin hotărârile care s'au luat atunci, ca și prin urmările care le-a avut în privința învățaturii creștine și a vieții bisericești, soborul dela Calcedon formează una din întâmplările cele mai de căpetenie ale vechii Biserici creștine. Cade-se, drept aceea, să zăbovim, fie și numai pe scurt, asupra împrejurărilor în care s'a ținut acest sobor, asupra felului cum a decurs și a hotărârilor pe care le-a luat.

Deunăseamă că pricini deosebit de mari au silit pe atâția ierarhi să-și părăsească scaunele și să vină în acest orașel dela marginea de sud a Constantinopolei în ziua de 8 Octomvrie anul 451 (propriu zis ei fuseseră chemați și cei mai mulți erau și sosiți încă dela 1 Septemvrie acelaș an în vestita cetate a Niceei, la vreo 20 km. mai departe, dar pentru că tulburarea care trebuia liniștită cuprinsese aproape toată lumea, trebuia să se aștepte să vină de față și împăratul Marchian care nu prea putea pleca din capitală din pricina unor lupte contra Hunilor).

De câțiva ani creștinătatea era împărțită în două tabere. Unii, în frunte cu dascălii și vlădicii din Alexandria Egiptului, învățau că în persoana Domnului Iisus Hristos firea omenească s'a sfințit atât de tare prin unirea cu firea dumnezească încât aceasta a înghițit-o, a absorbit-o, până la urmă rămânând o singură fire (grecește monofisism). Trupul pe care l-a luat asupra-și Hristos nu este acelaș cu trupul nostru omenesc, spuneau ei, uitând că în cazul acesta se schimonosea învățătura adevărată despre intruparea Cuvântului și despre urmările ei. Cealaltă tabără în frunte cu dascălii școlii din Antiohia Siriei (Nestorie, Teodor de Mopsuestia, Teodoret de Cir, Iba din Edesa și alții) puneau apăsul mai mult pe firea omenească a Mântuitorului, dar cădeau în greșala contrară de a spune că cele două firi, dumnezească și omenească, nu s'au unit deplin și ipostatic, ci numai moral așa cum se unește în sufletul său omul cu biserica în care se roagă. Învățătura patriarhului Nestorie și a prietenilor săi a fost osândită înainte cu 20 de ani, la Rusaliile anului 431 cu prilejul soborului III ecumenic dela Efes, unde s'a arătat că Iisus Hristos e o singură persoană, nu două, cum susțineau nestorienii. Dar se vede că nu toți au înțeles și au căzut în greșala tot atât de mare a monofisismului care, după cum am văzut, învață tocmai contrarul. Așadar, monofiziții amestecau, pe când nestorienii despărțeau firile. Adevărul stă însă tocmai la mijloc. Domnul Hristos a fost și Dumnezeu adevărat și om adevărat, așa cum vom vedea mai încolo că au hotărât Părinții acestui mare sobor dela Calcedon. Era vorba nici mai mult nici mai puțin decât de statornicirea învățaturii de bază a credinții creștine: este Mântuitorul Dumnezeu și om adevărat în una și aceeaș persoană?

Începutul tulburărilor monofisite îl face un călugăr, arhimandrit într'una din mănăstirile Constantinopolei, cu numele Eutihie, care petrecuse peste 60 de ani în aspră schimnicie. Lui i se părea că hulim dacă spunem că Domnul Hristos a avut și fire deplin omenească. La diferite prilejuri s'a pricit mult cu el episcopul Eusebie de Dorileu (un orașel la Nord de Constantinopol), iar în August anul 448 l-a părât unui sobor de sub conducerea patriarhului Flavian de Constantinopol — sub a cărui ascultare era și Eutihie și de aceea l-au invitat toți să vină în sobor să-și lămurească învățătura pe care o semăna nu numai celor 300 călugări peste care era pus, dar și multor prieteni din mănăstirile și episco-

piile Siriei și Egiptului, ba chiar o răspânda cu ajutorul silnic al atotputernicului ministru Hrisafie, mai marele curții împărătești. De mult nu leșise schimnicul din mănăstire, era și bătrân, dar mai era și încăpăținat. Abia după ce l-au chemat a treia oară a venit, spunându-și păreri pe care le-am văzut. La întrebarea lui Eusebie; dar atunci de unde și-a luat Hristos trupul, dacă nu-i la fel cu al nostru? — el n'a putut răspunde, dar nici n'a vrut să-și vadă greșala. Părinții l-au osândit și l-au închis într'o mănăstioară îndepărtată de lume.

Cu legăturile și cu ambițiile lui, Eutihie nu s'a supus, ci împreună cu Dioscur, patriarhul din Alexandria și cu sprijinul tiranicesc al ministrului Hrisafie, au împrăștiat în toate părțile scrisori și plângeri despre nedreptățile și silniciile ce ziceau că se fac „credinței adevărate”. Înselând și pe împărat, au făcut un sobor în cetatea Efesului între 1—22 Noemvrie anul 449, unde prin amenințări și silnicii au declarat pe Eutihie nevinovat, iar pe Eusebie și Flavian, ba și pe Teodoret al Cirului și pe Iba din Edesa (pe care i-au oprit de a veni să-și spună cuvântul), i-au declarat eretici pentru că au vrut să adaoge învățături „noi” la crezul creștin statornicit la Niceea și i-au scos din scaunele lor. Se pare că soldații nămiți ai lui Hrisafie împreună cu unii călugări încăpăținați, în frunte cu Barsuma din Orient, să fi bătut chiar pe Flavian, care făcuse apel contra acestei nedreptăți dar care în scurt timp după aceea a murit. Erau de față 135 episcopi. Bine înțeles că ar fi venit mai mulți și lucrurile nu s'ar fi petrecut așa, dar Dioscur și Hrisafie n'au lăsat să vie la sobor decât oameni de o părere cu ei. Erau între ei și 2 trimiși ai patriarhului Romei Leon, care le dăduse și o frumoasă scrisoare, în care lămuria care este dreapta credință despre unirea celor două firi, dar Dioscur și cu oamenii lui (câștigase și pe patriarhul din Ierusalim Iuvenal și pe arhiepiscopul Cesareii Talasie și alții) au știut dosi lucrurile, încât a rămas biruitoare minciuna în locul adevărului. Împăratul Teodosie a întărit hotărârile acestui sobor, pe care lumea l-a numit pe bună dreptate „sobor tâlhăresc”.

Dar Dumnezeu n'a lăsat să birue multă vreme minciuna. În locul patriarhului Flavian a fost ales un preot vrednic, Anatolie. Si împăratul Teodosie a murit (căzând de pe cal), iar în locul lui a venit sora sa Pulheria care s'a căsătorit cu vrednicul general Marchian. Aceștia fiind dreptcredincioși și dorind să aducă pace în Biserică și în imperiu, s'au înduplecat năzuinței de a convoca un sobor al tuturor episcopilor, care să limpezească lucrurile și să dea o hotărâre definitivă în această chestiune. Așa s'a ajuns la soborul dela Calcedon din toamna anului 451, înaintea căruia ne plecăm acum inimile și mințile cu cucernică aducere aminte.

Soborul s'a deschis în ziua de Luni 8 Octomvrie și a ținut până în 1 Noemvrie, adică în total 24 zile. Desigur că nu s'a lucrat în fiecare zi, unele din ele fiind Duminică și sărbători, vlădicii au mers și au slujit sf. liturhie prin bisericile din Constantinopol și jur. S'au ținut 21 ședințe, în 14 zile (se vede că uneori s'au ținut și 2 sau chiar 3 ședințe într'o zi). Dar în afară de ședințele publice, care toate s'au ținut în măreața biserică a sf. Eufimie (alături de care se aflau și moaștele sfintei, făcătoare de minuni, așa cum ne-a lăsat scris martorii Asterie din Amasia și Evagrie în istoria sa), vlădicii au ținut și câteva consfătuiri la locuința apropiată a patriarhului Anatolie, în care s'a explicat mai deaproape această tainică învățatură despre unirea celor două firi într'o singură persoană a Domnului Hristos.

Pentru conducerea lucrărilor și ședințelor, împărații au trimis pe cel mai înalți judecători

și sfințici, dar aceștia numai au veghiat la bunul mers al lucrurilor, asigurând libertatea și ordinea, neamestecându-se în trebile credinții, unde singuri vlădicii au votat. Ședințele s'au ținut în biserică, unde s'au adus scaune pentru fiecare și s'au așezat în formă de potcoavă. La mijloc spre altar stăteau sfințicii împărătești; la stânga lor veneau în ordinea întâietății de cinste, delegații Romei (2 episcopi și 2 preoți), patriarhul Constantinopolei, al Antiohiei (Maxim), apoi arhiepiscopii Cesareii, Efesului și alții — toți aceștia erau ortodocși — iar la dreapta, în fața lor ședeau ereticii, monofiziții, care trebuiau judecați, în frunte cu Dioscur, patriarhul Alexandriei, Iuvenal al Ierusalimului, Quintilian al Tesalonicului, Petru al Corintului cu toți episcopii din Egipt, Palestina, Grecia, Macedonia, Albania. Aproape jumătate erau eretici și se aștepta acum să se vadă cum o să se desfășoare lucrurile. La mijloc de tot, între cele două tabere era un loc gol în care se afla o masă cu sfânta Evanghelie, arătând că așa cum Apostolii au văzut în Hristos pe Capul Bisericii și au lucrat între ei în sobor și în frățescă egalitate, așa și deatunci înainte, tot Hristos rămâne Cap al Bisericii prin soborul episcopilor egali între oalță, fără a fi înlocuit nici de Petru, nici de unii ziși urmași ai lui dela Roma.

Soborul trebuia să judece, drept aceea s'a și lucrat ca la o dreaptă judecată. Lui Dioscur, care fusese dela început învinuit de nedreptățile dela Efes, i s'a cerut să iasă din rând și să treacă în mijloc, căci era doar acuzat. Numai decât a venit și acuzatorul; Eusebie de Dorileu, care a citit acuzația: „Câștigând putere prin bani, Dioscur a făcut tot ce a putut ca să nimicească adevărata religie, stabilind nenorocita învățatură a lui Eutihie, care fusese odată osândită; a lucrat cu silnicie și fărădelege și m'a scos din scaun pe mine și pe patriarhul Flavian, al cărui apărător sunt eu. Cer să se judece felul cum a condus el ședințele soborului dela Efes și să fie pedepsit, iar noi să fim puși iar în posturile noastre”.

Sfințicii au cerut să se deschidă protocoalele și să se citească documentele. Fiindcă și Teodoret era unul din vlădicii năpăstuiți, i s'a îngăduit să intre la ședință. Atunci Dioscur și cu partida lui au strigat: „Afară cu dascălul lui Nestorie! Altfel cădem în rătăcire”. Sfințicii au spus: El vine ca acuzator, așa încât are drept să rămână. Citindu-se protocolul ședințelor dela Efes, în care oamenii lui Dioscur scriau în chip mincinos că toate hotărârile luate acolo s'au luat liber și s'au semnat de toți, episcopii au răspuns: „Nu-i adevărat. Am fost amenințați cu surghiun și cu depunere dacă nu primim părerea lui Eutihie și dacă nu o semnăm. Soldații și cete de bătași gălăgioși ne amenințau cu arme și cu toiege dacă nu semnăm o hârtie albă pe care ne-au întins-o și pe care ei au scris apoi ce au vrut. De groază am iscălit cu toții. Da, ăm fost slabi și am greșit. Rugăm să fim lertați”. Rușinea și părerea de rău i-a cuprins pe cei mai mulți mai ales când s'a citit mărturisirea de credință a fostului patriarh Flavian care s'a dovedit că era cu totul dreaptă și că prin urmare el a murit ca un mucenic apărându-și crezul. Atunci patriarhul Iuvenal cu toți episcopii Palestinei și după el aproape toți ceilalți care greșiseră, și-au luat inima în dinți, s'au sculat și au trecut pe lângă Dioscur în partea cealaltă, în tabăra credincioșilor, spre bucuria acestora.

Așa s'a discutat în libertate până seara — se citea la lampă — când s'a închis ședința primă. În ședința II-a, din 10 Oct. n'au fost de față Dioscur și câteva căpetenii care au condus sinodul din Efes. S'a luat acum în discuție învățătura adevărată așa cum ne-au lăsat-o celelalte 3 soboare a toată lumea și ceilalți sfinți Părinți, îndeosebi sf. Cîril, înaintașul lui Dioscur și Leon

(Urmare în pag. 4-a)

Scurtă istorisire a soborului dela Calcedon

(Continuare din pag. 3-a)

papa Romei, a cărui epistolă a fost dosită de Dioscur, dar care se citește acum. Când s'a terminat au strigat toți episcopii: „Aceasta-i credința Apostolilor și Părinților Bisericii. Blestem și anatemă celor ce cred altfel. Așa credem toți, ca și Ciril, ca și Flavian, Anatolie și Leon“. Ca să se vadă și mai bine cât de slobode au fost conștiințele acestea și că fiecare a putut să-și facă o părere liberă, s'a dat îngăduire de 5 zile pentru cei care ar mai avea îndoieli, în care timp acela să treacă pe la Anatolie prin Constantinopol și să mai discute până ce li se par limpezi aceste învățături. După câteva zile căpeteniile fostului sobor dela Efes au venit și și-au cerut iertare, au mărturisit credința adevărată și au fost primiți frățeste în sânul Bisericii. Numai Dioscur s'a încăpățânat și n'a vrut nici după 3 invitații, făcute și în scris, să vină să-și recunoască vina și să ceară iertare. De aceea soborul întreg a hotărât să-l scoată din scaun și din orice drepturi bisericești, surghiunindu-l într'un oraș îndepărtat, unde a și murit după 3 ani.

Acum se adunară Părinții în ședința V-a în 22 Oct. ca să statornicească adevărata mărturisire de credință. Ea e adunată din mai mulți sfinți Părinți începând dela soborul din Niceea și Constantinopol și până la Crezul lui Ciril, al lui Flavian, Anatolie și Leon. Iată partea mai însemnată din el: „Urmând predaniilor sfinților Părinți daclaram cu toții într'un glas că trebuie să mărturisim că există un singur Domn Iisus Hristos, om deplin și Dumnezeu deplin, Dumnezeu adevărat și om adevărat, cu trup și cu suflet înțelegător, din aceeași ființă cu Tatăl în ce privește dumnezeirea și din aceeași ființă cu noi în ce privește omenirea, întru toate asemenea nouă afară de păcat, născut din Tatăl înainte de veci în ce privește dumnezeirea, iar ca om născut în vremile mai de pe urmă din Fecioara Maria Născătoarea de Dumnezeu pentru noi și pentru a noastră mântuire, unul și același Hristos, Fiu și Domn, Unul născut, în două firi unite în chip neamestecat și neschimbat și iarăși neimpărțit și nedespărțit, fiecare din cele două firi păstrându-și însușirile lor într'o singură persoană și într'un singur ipostas, așa fel că Hristos nu-i împărțit în două persoane, ci e unul și același Fiu și Unul-Născut... pe care L-au vestit proorocii și L-au învățat Părinții în predaniile lor“. „Iar oricine va învăța ori va crede altfel, de va fi episcop ori preot să fie scos din preoție, iar de va fi mirean să se afurisească“.

Când s'a terminat de citit întreagă această mărturisire, toți Părinții au săltat de bucurie că în sfârșit unirea credinței și pacea Bisericii s'au împlinit. Pentruca toți să-și pună iscăliturile lor sub această minunată mărturisire de credință, Părinții au mai așteptat până la ședința a VI-a, din 25 Octomvrie când însuș împăratul Marchian și împărăteasa Pulcheria au venit cu mult alai declarând că „urmând pilda marelui Constantin, s'a adunat acest sobor unde au fost lăsați fiecare liber și toți într'o unire, ca sub înrăurirea Duhului Sfânt „să spulbere orice rătăcire și nimeni să nu învețe altă învățatură despre întruparea Domnului decât ce au învățat Apostolii și soborul celor 318 Părinți dela Niceea. Bucuria de a fi regăsit unitatea credinței ne dă la toți cea mai mare mângătere, a zis Marchian, de aceea pentruca toți ați lucrat liber vom porunci cu asprime să fie pedepsiți acela care vor mai tulbura credința“. Episcopii au mulțumit apoi împăratului, care a înscris aceste hotărâri în cartea legilor împărăției ca toți creștinii să știe care este credința cea adevărată.

Ședințele celelalte, pe care le-au ținut sfinții cu episcopii — până în 1 Nov. — au mai adus câteva rânduieli de mare însemnatate. Întâi au primit și așezat iarăși la loc de cinste pe

scaunele lor vlădicești pe vrednicii episcopi Eusebie de Dorileu, Teodoret de Cir și Iba din Edesa, aceștia din urmă numai după ce au făcut declarație limpede că nu păstrează nici o învățatură ereticească. Alte hotărâri luate au fost împăcările dintre câțiva vlădici care aveau neînțelegeri întreolaltă pentru întinderea episcopiei lor. Așa a fost învoiala dintre patriarhia de Antiohia și cea de Ierusalim, învoială care deatunci trăește aproape la fel până azi. Și încă o hotărâre pe care au mai luat-o Părinții dela Calcedon este aceea care spune că scaunul Patriarhiei de Constantinopol, care se numește și al Romei noi, pentruca atunci acolo s'a mutat capitala împărăției, să se bucure de cinstea de care se bucură cea din Roma veche, care se știe că a fost primul oraș și prima capitală a împărăției romane. Din păcate, duhul de mândrie al papei dela Roma n'a vrut să iscălească această hotărâre, care a rămas totuși în picioare până azi. În sfârșit, pentruca multe din neorândueli isvorau deacolo că preoții și călugării umblau de ici-colo ori intrau în slujbe lumești sau arândau averi, ori zideau mănăstiri de capul lor — și astfel mulți din ei au ajuns să nu mai asculte de patriarhi și de episcopi (cum a fost arhimandritul Eutihie, care a murit curând după aceea, dar mai ales arhimandritul Barsuma, un schimnic încăpățânat care se crede că a făcut cele mai multe neorândueli înainte de sobor și poate chiar să fi tiranizat pe patriarhul Flavian) — soborul rânduește că orice preot sau călugăr are a asculta de episcopul sub care se găsește și că numai acesta îi poate îngădui mutare în alt loc, zidire de mănăstiri, intrare într'o slujbă și altele, rânduieli care au rămas până azi în Biserica noastră.

Iată așa s'a ținut acum 1500 de ani mărețul sobor a toată lumea. Cei 600 de vlădici mergând acasă au mărturisit că lucru sfânt este acesta, iar noi știm că așa este pentruca ei n'au lucrat de capul lor, ci numai cum „s'a părut Duhului Sfânt și ior“.

Prof. T. Bodoșogae

Însemnare.

Protocolul acestui sobor s'au scris în grecește²² latinește. Ele au fost tipărite în ultima vreme între 1933—1938 în Germania, la Berlin și Lipsca, de învățatul Ed. Schwartz. După acele cărți și după alte multe, pe care nu le mai pomenesc aici, am scris și eu cele de mai sus.

Deschiderea

Cursurilor de îndrumare la Cluj, seria X-a

În ziua de 1 August 1951, s'a făcut deschiderea festivă a Cursurilor de îndrumare pentru o nouă serie de preoți, prin cuvântarea Păr. Rector Dr. Liviu G. Munteanu.

După unele considerații asupra rolului deosebit ce l-a avut Biserica ortodoxă în trecutul poporului nostru, arată că Biserica ortodoxă are și astăzi de îndeplinit o mare chemare.

Pentru a putea face acest lucru, preoțimea trebuia îndrumată printr'o concentrare în serii, la aceste cursuri, la care să-și improspăteze cunoștințele teologice și să-și însușească noi cunoștințe din domeniul vieții sociale.

După o experiență de doi ani se și văd rezultatele bune ale acestor cursuri. Biserica și preoții sunt din ce în ce mai bine apreciați.

Păr. Marin Păunescu-Oradea înfățișează, în numele preoților cursiști, dorința vie a preoțimii ortodoxe de a nu rămănea izolată de preocupările generale ale țării noastre, ci prin îndemnul scoase din Sf. Evanghelii să fie alături de popor și să aducă contribuția sa la zidirea lumii celei noi.

Deschiderea cursurilor făcându-se în vremea luptei aprige pentru pace, preoțimea ortodoxă este convinsă de necesitatea și rostul acestei lupte și se încadrează cu toată puterea în această luptă, având ferma convingere că drumul Bisericii, este drumul păcii și al dreptății.

P. C. Păr. Vicar Sabin Truția, în cuvinte înaripate, arată că preoții sunt lumina Bisericii

și ea a strălucit, când slujitorii ei au fost mai luminați și mai plini de râvnă.

Niciodată Biserica n'a avut nevoie de conducători destoinici mai mult ca astăzi în aceste vremuri de adânci prefaceri.

Dogmele nu se schimbă, dar adevărul veșnic trebuie îmbrăcat în graiul veacului,

Deosebit de impresionante și de mângăitoare au fost cuvintele de încheiere ale P. S. Episcop Nicolae al Clujului, ce au intrat ca un balsam în inimile preoților, cu atât mai mult, cu cât din pricina îndelungatei și grele boale prin care a trecut iubitul nostru Părinte și Stăpân, ele ne-au lipsit așa de mult

„Vă îmbrățișez cu toată dragostea mea părintească, pe cei ce ați venit, lăsând grijile de acasă, ca să participați la Cursurile de îndrumare preoțească. Suntem către sfârșitul primului ciclu al acestor cursuri. Este mare folosul pe care-l trage preotul și poporul credincios din urmarea acestor cursuri, prin înnoirea cunoștințelor vechi și îmbelșugarea lor prin altele noi.

Mi se pare că și mai mare bine va odrăsi din aceste cursuri, când ne gândim că aci vă întâlniți preoți din două eparhii, necunoscuți până acum.

Aci aveți programul foarte încărcat, sunteți foarte ocupați, dar vă rămân și clipe libere de destindere. Vă rog să vă povestiți în acele clipe experiențele pastorale, toate pășaniile și bune și rele avute în mijlocul poporului. Acestea vă vor fi merindea cea mai prețioasă. Căci nimic nu este mai prețios decât experiența vieții. Toate științele vieții te luminează, dar să trăiești în mijlocul poporului tot viața te învață. Să vă înfrățiți frățeste.

Luăți parte cu toată cucernicia la slujbele și meditațiile de aci, căci ele sunt comoara unui adevărat suflet preoțesc. Cu sufletul îmbelșugat de știință, viață creștinească și iubire, întorcându-vă în mijlocul poporului să vă rugați pentru vremi cu pace.

Dumnezeu să vă ajute să vă faceți toată datoria neostenindu-vă și să vă întoarceți acasă sănătoși, plini de voce bună și cu entuziasm, pentru a lucra ca și Biserica lui Hristos să înflorească, și Patria să propășească tot mai mult spre bucuria noastră și a tuturor fraților noștri din R. P. R.

Dumnezeu să vă binecuvinteze!“

Pr. Olimpiu T. Bucin

Nr. 4219/1951.

COMUNICAT

Se aduce la cunoștința C. preoți că I. P. S. Patriarh Justinian, a orânduit ca datele conferințelor protopopești pe lunile Septemvrie—Decemvrie 1951 fixate prin Decizia Patriarhală Nr. 206 din 1950 să fie schimbate precum urmează:

1. În Septemvrie pe ziua de Vineri 28.
2. În Octomvrie pe ziua de Luni 29.
3. În Noemvrie pe ziua de Joi 29.
4. În Decemvrie pe ziua de Vineri 28.

C. preoți se vor prezenta obligatoriu la conferințele protopopești lunare în lunile Septemvrie—Decemvrie 1951 la datele indicate mai sus.

Sibiu, 22 August 1951.

Consiliul Arhiepiscopesc

Nr. 4186/1950.

Comunicat

Preoții din Arhiepiscopia noastră, absolvenți ai Academiiilor teologice sau licențiați în teologie, care n'au prestat examenul de capacitate preoțească, sunt obligați a se prezenta la examenul de capacitate în sesiunea dela 1—3 Noemvrie 1951 la sediul Arhiepiscopiei.

Cererea de înscriere la examen se va înainta până la 15 Octomvrie 1951, însoțită de diploma de absolvire sau diploma de licență în original.

Materiile acestui examen sunt cele predate în Academii ori Facultăți, aprofundate și anume:

Studiul biblic al Vechiului și Noului Testament, Istoria bisericească universală și Națională, Dogmatica și Morala, Teologia practică: Pastorală, Omiletică, Catehetică, Liturgică și Dreptul canonic cu Statutul de organizare și funcționare a Bisericii Ortodoxe Române, canoanele bisericești și rânduiala serviciilor religioase.

Examenul e în scris și oral.

Sibiu, din ședința secției bisericești, a Consiliului arhiepiscopesc, ținută la 9 Iulie 1951.

Consiliul arhiepiscopesc